

Vanha aita uuteen

Aita voi näyttää vanhalta ja aikansa eläneeltä. Se ei vielä tarkoita, että aita pitäisi uusia kokonaan. Tämän aidan kulmateräksestä tehdyt paalut säilytettiin ja vain huonokuntoinen teräsverkko korvattiin puuosilla.

Aitapaalujen kunnostaminen

1 Teräslankaverkko irrotettiin paaluista kulmahiomakoneella. Kipinöinnin takia on käytettävä asianmukaisia suojavarusteita.

2 Paaluista poistetaan ruoste. Työkaluksi sopii kulmahiomakone ja teräsharjat, mutta puhdistus onnistuu myös käsivoimin.

3 Paalut maalataan ruoste-estomaalilla ja sitten ulkoalkydimaalilla. Noin 10 cm etäisyydelle paalujen päistä porataan 6 mm reiät.

ENNEN

Vanha aita näytti rumalta ja oli alkanut ruostua. 1970-luvulla suosiossa ollutta verkkoaitatyylä ei ollut voinut enää aikoihin pitää muodikkaana. Tontin ympärille haluttiin uusi, kaunis puuaita.

Talo ja pihaympäristö kertovat paljon omistajastaan. Alamme ottaa vastaan vaikutelmia jo kohteeseen saapuessamme, joten talon julkisivu on hyvin keskeisessä asemassa. Usein ensimmäinen näkyviin tuleva kohde on pihaa ympäröivä aita.

Aita on paljon muutakin kuin este, joka pitää koirat ja pikkulapset poissa ajotieltä. Se on oman alueesi raja ja niin naapureiden, vieraittesi kuin jokaisen ohikulkijankin silmien alla.

Kuvan pihaa ympäröi aikansa elänyt, surullisen ränsistynyt verkkoaita, joka näki parhaat päivänsä joskus 70-luvulla. Perhe haaveili sievästä lauta-aidasta ja päätti tehdä sen itse, jotta saisi siitä täsmälleen omien toiveittensa mukaisen. Vanhassa aidassa oli vielä jotain hyvääkin. Aitapaalut olivat nimittäin ehjät, suorassa ja tukevasti maassa, joten ne päätettiin vain kunnostaa ja maalata.

uskoon

Aitarimojen sahaus ja maalaus

1

Aitarimojen sahaus ja maalaus on järkevä rationalisoida sarjatyönomaiseksi. Ensin rimat maalataan molemmiin puolin.

2

Maalin kuivuttua rimat katkotaan. Niiden alapäätkatkaistaan 15° kulmaan, jolloin vesi tippuu niistä nopeasti pois.

3

Aitarimojen yläpäätkatkotaan teräviksi. Sahausket kannattaa tehdä penkissä jiirisahalla. Naulajuksut katkotaan erikseen.

Aidan kokoaminen

Maalauksen jälkeen sahatut rimojen päät on maalattava erittäin hyvin. Päätypuu maalataan kolmeen, mielellään jopa neljään kertaan. Maalausvaihe kannattaa rationalisoida niputtamalla suuri määrä lautoja yhteen joko pystyyn tai vaakasuoraan.

VINKKI Vanhan aidan paalut eivät kelpaa aina uuden aidan paaluiksi. Aitaa varten on siinä tapauksessa pystytettävä **uudet paalut**. Luonnollisin valinta on puu, jos aita muutenkin on tarkoitus tehdä puusta eli laudasta tai listasta. Useimmiten käytännöllisin paalujen kiinnitystapa on asentaa ne maahan juntattaviin **paalunjalkoihin**.

1

Teräspaaluihin kiinnitetään rimat (A) 30 mm yleisruuveilla, joille pitää porata reiät teräkseen. Jos puutavara on painekyllästettyä, ruuvien pitää olla ruostumatonta (A2) terästä. **VINKKI:** Paaluun kiinnitettävän riman alapää nostetaan 10–20 cm korkeudelle maasta.

2

Paallun uuden tukiriman pystysuunta tarkistetaan. Alaruuvi kierretään ensin kiinni ja lauta säädetään vesivaa'an avulla pystysuoraan. Vasta sitten kiinnitetään toinen ruuvi. Laudat kiinnitetään kaikkiin teräspaaluihin paitsi portinpylväisiin.

6

Nyt on vuorossa naulausjuoksujen (C) mittaaminen ja katkominen. Jokaisen paaluparin väli on mitattava ennen naulausjuoksujen katkomista. Mitta otetaan paalun keskeltä seuraavan paalun keskohtaan.

7

Naulausjuoksut kiinnitetään päistään kahdella ruuvilla. Niiden väli on helppo säätää mittakapulalla. Alempi juoksu säädetään ensin vesivaa'alla tai vaakusletkulla vaakasuoraan ja vähintään 30 cm korkeudelle maasta.

8

Naulausjuoksut kiinnitetään portinpylväisiin pää pylvään sisäsvua vasten. Laudan pää maalataan ja se kiinnitetään pylvääseen kulmalevyllä (koko esim. 50 x 50 x 35 mm) ja sinkityillä yleisruuveilla.

Hatun teko portinpylvään päähän

Portinpylväiden päähän voi tehdä hatun leveästä laudasta tai puulevystä (esim. 30 x 160 x 160 mm), mutta lopputulos on paljon tyylikämpi, jos hatun eteen on valmis näkemään hieman lisää vaivaa.

Pylvään hatun (lautaa tai puulevyä) reuna pitää vähintään viistää höylällä. Ulkonäkö on kauniimpi, jos siihen jyrjitään muotoviiste.

Uran jyrjminen voi tuntua työläältä, jos käytössä ei ole yläjyrsintä. Sopivia, eri tavoin koristeelluja laattoja voi myös ostaa rakennustarvikeliikkeistä.

Hatun viimeistelytavoista riippumatta ne voi maalata samalla värillä kuin aidankin ennen kiinnitystä. Muu sopiva väri kuten talon katon väri kelpaa myös.

Muotoviisteen jyrjminen levyn reunoille käy yläjyrsimellä varsin kätevästi.

Hatun reunojen alle tehdään tippaurat, jotta vesi tippuu maahan eikä valu pylvään pintaa.

Pylvään hattu on noin 20 mm portinpylvään ulkomittoja suurempi.

3

Portinpylväiden verhouslaudat kiinnitetään sydänpuoli ulospäin. Niitä ovat kaksi 38 x 75 mm lautaa (B) ja kaksi 22 x 125 mm lautaa (D). Niiden alapää on sahattu vinoon poikki. Näistä laudoista tulee lähes tasasivuisen nelikulmainen pylväs.

4

Pylvään kolme sivua naulataan yhteen. Näin muodostunut kouru kiinnitetään teräspylvääseen kuten aitaपालujen puiset laudat. **VINKKI:** Kiinnitysruuveille pitää porata teräsprofiiliin niin suuret reiät, etteivät kiinnitysruuvien kierteet vahingoitu.

5

Pylvään lautapäilysteen neljäs lauta naulataan tai ruuvataan kiinni. Pylväälle tehdään hattu, joka suojaa sitä ja parantaa ulkonäköä. Pylvään hattu kiinnitetään mieluiten ruuveilla kaikilta neljältä sivulta.

9

Lopuksi kiinnitetään aitarimat (F) naulalla tai ruuvilla kumpaankin naulausjuoksuun. **VINKKI:** Rimojen alapää on saa helpoimmin suoraan ja oikealle korkeudelle maasta, kun niiden alle kiinnitetään tukilauta. Sen päälle asetettu pystylauta määrittää rimojen välit.

Uusi aita antaa hyvän ensivaikutelman. Naulojen ja ruuvien kantoihin voi vielä sipaista maalia, jolloin kiinnityksetkään eivät juuri näy. Rimojen alapää on pitää nostaa korkeammalle, etteivät ne jää sulavaan lumeen.

TARVEAINELUETTELO

38 x 75 mm lautaa

- x lautaa (A), haluttu pituus (75 cm)
- 4 lautaa (B), tarvittava pituus (90 cm)
- x naulausjuokсут (C), tarvittava pituus

Lisäksi

- 4 kpl 22 x 125 mm lautoja (D), 90 cm
- 2 kpl 30 x 160 x 160 mm kansia (E)
- 25 x 50 mm rimaa (F), 78 ja 85 cm
- 50 tai 55 mm nauvoja tai yleisruuveja
- 30 mm sinkittyjä yleisruuveja
- 50 x 50 x 35 mm naulauslevyjä
- ulkomaalia

Hinta: noin viisi euroa metri.

Tärkeää

Aidan malli ja rakenne ovat makuasioita, mutta pari nyrkkisääntöä kannattaa pitää mielessä. Aidan pitää sopia talon tyyliin.

Talo on rakennettu 1920-luvulla, joten siihen sopi varsin perinteinen säleaita. Hyvä ajatus on myös tutkia ja vertailla naapureiden aidat. Muista kovin paljon poikkeava rakennelma näyttää helposti vähän luonnottomalta ja huonosti ympäristöönsä sopivalta. Värikään ei ole mitätön asia. Aitaan sopivat talon päävärit.

TÄRKEÄÄ

Aitakin voi vaatia luvan

Kaupunkien pientaloalueilla ja monissa taajamissaakaan aitoja ei saa tehdä noin vain. Niitä koskevat julkisivumääräykset. Kannattaa siis etukäteen tarkistaa rakennusviranomaisilta, tarvitseeko ajateltu aita luvan – ja tarvitaanko siihen esimerkiksi rajanaapurin suostumus.